

ZÁPADOSLOVENSKÉ MÚZEUM

TT SK TRNAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

ZÁPADOSLOVENSKÉ
MÚZEUM
V TRNAVE

Zaujímavosti a novinky zo života múzea

Ročník: 7

1. číslo

január - jún 2023

Nepredajné

ISSN 2453-9686

Múzeum knižnej kultúry v Trnave - Oláhov seminár v Trnave

Veľké výročia

Západoslovenské múzeum v Trnave má expozície v troch budovách, ktorými prechádzala história nášho slobodného kráľovského mesta. Dlhé desaťročia neodmysliteľne patria do jeho správy bývalý kláštor klarisiek, Dom hudby Mikuláša Schneidra-Trnavského a Múzeum knižnej kultúry - Oláhov seminár, všetko historické budovy v centre.

Dnešné zamyslenie venujeme Múzeu knižnej kultúry - Oláhovmu semináru. Šestnásť storočie bolo obdobím mnohých nepokojov, povstaní, politických zmien, ale aj vynálezov, vzdelania. V tomto úseku dejín sa narodil 10. 1. 1493 Mikuláš Oláh (530. výročie) vo vysoko postavenej rodine kniežata v sedmohradskom Sibiu. Vyštudoval teológiu, bol vysvätený za kňaza a nastúpil na veľkolepú kariéru na dvore kráľa Vladimíra II., pôsobil ako sekretár biskupa Juraja Sakmariho, bol kanonikom a sekretárom Ľudovíta II., jágerským biskupom a od roku 1553 (470. výročie) ostrihomským arcibiskupom v Trnave. Od roku 1560 zastával pozíciu hontianskeho župana, bol priateľom humanistu, filozofa, filológa a teológa Erazma Rotterdamského. V rokoch jeho života nemecký kňaz Martin Luther vystúpil s kritikou katolíckej cirkvi a jeho proticirkevný protest vyvolal reakciu, ktorá zasiahla celú Európu. V bitke pri Moháči Osmanská ríša porazila Uhorské kráľovstvo. V roku 1541 Turci dobyli korunovač-

né mesto uhorských kráľov - Stoličný Belehrad, zmocnili sa cirkevnej bašty Uhorska Ostrihomu a v Párkani (dnešné Štúrovo) budovali pevnosť, ktorá bola prvou tureckou pevnosťou na území Slovenska. V roku 1543 (480. výročie) sa Ostrihomská kapitula presunula do Trnavy, ktorá sa stala sídlom a centrom slovenského katolicizmu. V tomto roku bol Mikuláš Oláh kráľovským radcom, neskôr kráľovským kancelárom a miestodržiteľom Uhorska. O desať rokov po presune Ostrihomskej kapituly sa stal Mikuláš Oláh ostrihomským arcibiskupom. Mikuláš Oláh bol reformátorom, podporovateľom školstva, budovateľom. V Trnave založil v roku 1556 kňazský

seminár. V roku 1561 zriadil v Trnave kolégium v budove na rohu dnešnej Hollého ulice a M. Schneidra-Trnavského. Nová budova seminára v susedstve fary bola postavená v roku 1566 a ešte v ten istý rok v nej začal pôsobiť seminár podľa úprav Tridentského koncilu pôsobiť. V seminári pôsobilo 10 klerikov, 2 profesori, bol tam kuchár a pomocník. Po vyhorení (po r. 1568) bol seminár roku 1590 obnovený a rozšírený zásluhou kanonika J. Cheródiho, ako o tom hovorí nápisová doska nad vstupným portálom. Tristo rokov budova slúžila ako útulok pre starých a vyslúžilých kňazov. V rokoch 1973 - 1977 budovu obnovil Pamiatkostasť. Od roku 1979 je v nej zriadené

Múzeum knižnej kultúry, ktoré je súčasťou Západoslovenského múzea v Trnave.

Múzeum knižnej kultúry už v minulosti prešlo rekonštrukciou, ktorá vdýchla chátrajúcej budove nový život. Sme veľmi radi, že sa práve v tomto roku významných výročí môžeme popýšiť novou strechou, ktorú financoval Trnavský samosprávny kraj, keď napriek mnohým ekonomickým náporom vyčlenil prostriedky aj na túto vzácnu renesančnú budovu. Po nevyhnutných úpravách záhrady za budovou bude znovu slúžiť nielen na prehliadku interiéru a expozícií, ale aj na večerné stretnutia v rámci kultúrnych podujatí, ktoré múzeum zorganizuje.

M. Bocánová

Podujatia

ETNOFILM 2023

Západoslovenské múzeum v Tmave pripravilo štvrtý ročník prezentácie výberu filmov uvedených na festivale ETNOFILM Čadca, ktorý sa uskutočnil v stredu 10. mája 2023 v priestoroch kina OKO v budove UCM na Námestí J. Herdu v Tmave. Premietané filmy boli už tradične výberom zo súťažných filmov, ktoré boli ocenené na medzinárodnom filmovom bienále ETNOFILM Čadca 2022. Na podujatí v Tmave boli tento rok prezentované dva filmy: Voňavé remeslo (SK) a Černí Češi (CZ).

Voňavé remeslo

Dokumentárny film o zaujímavých košíkároch staršej generácie z košíkárskej komunity stretávajúcej sa na podujatí Nevšedné podoby prútia v Rudníku.

Réžia Marek Janičík, Slovensko. Dĺžka filmu: 26 min. Rok výroby: 2021.

Produkcija: Centrum tradičnej kultúry na Myjave.

Cena BRONZOVÝ TURON za technicky, strihovo aj obsahovo vyvážený portrét remeselníka, vracajúceho sa k tradičným zručnostiam.

Černí Češi

Dokumentárny film mapuje

neobyčajné osudy namíbijských detí, ktoré vyrastali v Československu. Skupina 56 detí bola vychovávaná v socialistickom Československu od osemdesiatych rokov minulého storočia. Tento experiment stroskotal začiatkom deväťdesiatych rokov v dôsledku zásadných politických zmien v oboch krajinách. Deti boli bez ukončeného základného vzdelania a bez akejkoľvek jazykovej a psychologickéj prípravy nútené presídlené naspäť do Namíbie, kde sa však nedokázali kultúrne adaptovať. Sami sa označujú za „Černé Čechy“ bez ohľadu na to, či žijú v Namíbii, alebo sa vrátili do Českej republiky. Námet filmu je inšpirovaný výskumom a prácou kultúrnej antropologičky Kateřiny Mildnerovej z Filozofickej fakulty Univerzity Palackého. Réžia Martin Müller, Česká republika. Dĺžka filmu: 71 min. Rok výroby: 2022.

Produkcija: Audiovizuálna produkcia Univerzity Palackého. Cena ZLATÝ TURON.

Na premietaní v Tmave boli prítomní autori filmu Černí Češi a obecenstvo s nimi po filme diskutovalo.

M. Kmáč

Škola ľudových remesiel

„Nedotýkať sa.“ Veta, ktorú počul asi každý návštevník múzea. Buďme k sebe úprimní, ktoré dieťa ju aj dodržiava? Buďme k sebe ešte úprimnejší, koľko dospelých by ju najradšej nedodržiavalo? Múzejná prax v posledných rokoch poukazuje na potrebu vytvorenia priestoru pre aktivity a interakcie nielen pre detského návštevníka, ale aj pre dospelého. Priestoru, kde by platilo pravidlo „Vyskúšaj“. Západoslovenské múzeum prostredníctvom podujatia Škola ľudových remesiel poskytuje možnosť vyskúšať si tradičné slovenské remeslá a vyrobiť si vlastné handmade dielo.

Škola ľudových remesiel odštartovala v roku 2023 pred Veľkou nocou Kurzom zdobenia kraslíc, aby sa každý stihol pripraviť na blížiaci sa sviatok. Pod vedením Evy Švorcovej si účastníci kurzu zdobili vyfúknuté slepačie vajčká technikou batikovania, ktorá spočíva v striedaní nanášania včelieho vosku a následného namáčania vajčká do farby. O kurz bol veľký záujem, prišlo 21 účastníkov, ktorí odchádzali s množstvom maľovaných kraslíc. Na otázku, či budú kraslice rozdá-

vať šibačom, odpovedali všetci rovnako: „Nie, tieto si necháme.“

Začiatkom mája sa uskutočnil Kurz drôtovania, kde si záujemcovia vyskúšali remeslo zapísané do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Lektorka kurzu Marta Mesárošová porozprávala aj o histórii drotárskeho remesla. Náročnosť práce s drôtom nikoho neodradila, kapacita kurzu bola obsadená a všetkých desať odvážlivcov si so sebou domov odnášalo fľašu odrôtovanú technikou šitej čipky.

Škola ľudových remesiel v Západoslovenskom múzeu bude pokračovať aj v mesiaci júl. Budeme radi, ak sa k nám pridáte.

A. Takáčová

Velkonočné dielne v múzeu

Západoslovenské múzeum v Trnave pripravilo Velkonočné dielne v múzeu pre školské skupiny so žiakmi vo veku od 5 do 10 rokov, ktoré sa uskutočnili v stredu 22. a 29. marca a 5. apríla o 10:00 a 14:00 hodine. Tvorivú dielňu viedla Adriána Takáčová, múzejná pedagógička.

Veľká noc patrí u detí medzi najobľúbenejšie sviatky roka nielen pre šibačku a oblievačku,

ale i pre možnosť kreatívne sa realizovať pri výrobe veľkonočných ozdôb. Snaha múzea podporiť a rozvíjať detskú tvorivosť a v neposlednom rade aj záujem zo strany škôl spôsobuje, že sa z Velkonočných dielní v múzeu stáva stálica medzi podujatiami Západoslovenského múzea v Trnave. Zo širokého sortimentu dekorácií, ktoré téma Veľkej noci ponúka, sme tento rok s našimi detskými návštevníkmi zdobili polystyrénové

vajíčka farebným dekoračným pieskom a vyfarbovali papierového zajačika. Počas troch predsviatočných týždňov k nám zavítalo spolu viac ako sto detí z materských a základných škôl vo veku od štyroch do šiestich rokov. Nadšenie malých umelcov nás motivuje k príprave Velkonočných dielní v múzeu aj v budúcom roku.

A. Takáčová

Noc múzeí a galérií 2023

Západoslovenské múzeum v Trnave pripravilo v rámci podujatia Noc múzeí a galérií 2023 program, ktorý začal o 17,00 vo všetkých troch budovách. Múzeum knižnej kultúry privítalo návštevníkov o 17,00 na výstave Slováci, píšete po slovensky!, ktorú komentoval Matej Krnáč. Návštevníci si mali možnosť prezrieť aj expozície S láskou za pravdu a William Schiffer - život a dielo sochára a medailéra, tiež výstavu Sedemnásť storočie slovom a obrazom

zameranú na historický knižný fond múzea. O 17,00 bol otvorený aj Dom hudby Mikuláša Schneidra-Trnavského a jeho expozície DOBRO – dvorana slávy a Život a dielo Mikuláša Schneidra-Trnavského. O 18,00 hodine tam začal program zameraný na zaujímavé čítanie z knihy Mikuláša

Schneidra-Trnavského: Úsmevy a slzy so zameraním na Trnavu jeho mladosti (Simona Jurčová). Obe budovy boli otvorené do 18,30.

Západoslovenské múzeum so sídlom v bývalom klariskom kláštore bolo otvorené v sobotu aj počas dňa v klasických návštevných hodinách 11,00 – 17,00, ale program

podujatia Noc múzeí a galérií 2023 sa začal o 17,00. Podvečer medzi 17,30 – 19,00 bol program zameraný na deti: Zoologické bádanie v expozícii Príroda Malých Karpát na I. poschodí sprevádzala zooložička Anna Šestáková. Detské tvorenie s folklórnou tematikou viedla vo výstave Ornament múzejná pedagógička Adriána Takáčová. Hlavný program začal o 18,30 komentovaným sprievodom po suterénnych priestoroch s odkrytým pôvodným vstupom do stredovekej budovy klariského kláštora. Po stopách klarisiek v súčasnej budove múzea sprevádzala historička Lucia Duchoňová veľkú skupinu návštevníkov so záujmom o históriu a rozprávanie ukončila v kostole. V koncertnej sále sa začalo o 19,30 slávnostné uvedenie knihy Šestnásť storočie slovom a obrazom, ktorú múzeum vydalo na sklonku predošlého roka s finančným príspevom

(Pokračovanie na str. 4)

Fondu na podporu umenia. Programom sprevádzal knihovedec Milan Ševčík, autor knihy a pokrstil ju spolu s riaditeľkou múzea Martinou Bocánovou.

Večer a celé podujatie ukončila hudba - Husľové soi-rée s Janou Andevskou a Beátou Tomčányiovou v koncertnej sále múzea, čím sa uzavrel oficiálny program

v Západoslovenskom múzeu v Trnave.

Počas celého podujatia (17,00 – 22,00) bol pre návštevníkov sprístupnený Kostol Nanebovzatia Panny Márie,

ktorý ponúkol širší rozmer v rámci expozície Dejiny klarisiek v Trnave. Múzeum navštívilo takmer 700 návštevníkov.

S. Jurčová

Výstavy

Zem, miesto pre život. Noční lovcí – sovy.

12. 1. – 30. 4. 2023

Západoslovenské múzeum v Trnave ponúklo návštevníkom zapožičanú výstavu zo Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši

Myšiarka močiarna

Kvik kapcavý

s názvom Zem, miesto pre život. Noční lovcí – sovy. Autorkami výstavy boli Eva Farkašová a Alena Lenková. V rámci výstavy sa návštevníci prostredníctvom 12 roll-upových bannerov zoznámili s jedinečným významom nočných lovcov –

dvanástich druhov sov vyskytujúcich sa na Slovensku, z toho desať druhov hniezdi a dva druhy sov na naše územie zalietavajú počas migrácie. Všetky druhy sov, ktoré sa na Slovensku objavujú, sú zákonom chránené právnymi predpismi na národnej a medzinárodnej úrovni. Keďže sovy lovia drobné cicavce, vtáky a hmyz, sú dôležitou súčasťou ekosystému. Napomáhajú regulovať počet hlo-davcov v krajine.

Okrem informačných bannerov bola výstava doplnená ukážkou preparovaných sov zo zoologickej zbierky ZsM v Trnave.

L. Duchoňová

Ornament - výstava z Kysuckého múzea v Čadci

02. 02. - 30. 06. 2023

Vernisáž výstavy Ornament sa uskutočnila začiatkom februára 2023 za účasti riaditeľky Kysuckého múzea v Čadci Heleny Kotvasovej a oboch autorov Marty Krkoškovej a Mariána Liščáka. Ornamenty sú pre nás dokladom predstáv ľudí v minulosti o fungovaní sveta. Pripisovali im magický význam s prevažujúcou ochrannou funkciou predmetu, na ktorom sa nachádzali. Rovnako mali chrániť osobu, ktorá predmet vlastnila alebo

Sova dlhochvostá

s ním prišla do kontaktu. Zdobené bývali časti obydlí, nábytok, kuchynský riad, pracovné nástroje, chomúty pre zvieratá, časti vozov i odev. Po čase niektoré ornamenty stratili pre ľudí svoju magickú funkciu a vnímali už len ich estetickú stránku.

Ústrednou myšlienkou výstavy bolo prezentovať ornamenty v tradičnej ľudovej kultúre obyvateľov Kysúc v celej ich šírke zahrňujúcej rôznorodosť motívov a výzdobných techník, ako aj ich uplatnenie na predmetoch každodenného, sviatočného i obradového charakteru. Výstava bola členená podľa druhov ornamentov. Najpočetnejšie zastúpenie na nej mali geometrické a rastlinné ornamenty, doplnené boli menšími skupinami predmetov so zoomorfnými a figurálnymi motívmi. Špeciálnu časť predstavovali nápisy, mená, iniciály a vročenia, ktoré zväčša informovali o vlastníčkovi predmetu, prípadne dátume jeho zhotovenia.

Spomeňme aspoň niektoré výnimočné artefakty a ich výzdobu. Najstarším predmetom na výstave bol čiastočne zachovaný stropný trám z obce Turzovka s vyrezávaným rokom 1766. Naopak, k najmladším dielam patrili dve pôvabné maľby na skle s figurálnymi motívmi Trasenie plota na Ondreja a Liatie olova na Ondreja od majsterky ľudovej umeleckej výroby Zuzany Vaňousovej z Považskej Bystrice. V strede miestnosti dominovali drevené truhlice na obilie zvané štrich s vyrezávanými solárnymi motívmi, ktoré mali chrániť úrodu pred znehodnotením hmyzom, či hlodavcami. Na rozmerných včelích úloch pochádzajúcich z obce Milošová vyrezávané postavy Sv. Cyrila a Sv. Metoda zase ochraňovali včelstvo a zabezpečovali bohatú zásobu medu. Prispieť k tomu mala i krátka modlitba na jednom z nich adresovaná Sv. Metodovi v znení „Sv. Metoděj, medu dej.“

Zaujímavým faktom je, že mnohé z vystavených predmetov pochádzali z obcí Riečnica a Harvelka zatopených pri výstavbe vodnej nádrže Nová Bystrica v 80. rokoch dvadsiateho storočia. Obyvatelia týchto obcí si väčšiu časť vybavenia svojich domácností a hospodárstiev do svojich nových domovov už nezobra-

li. Pred zničením ich však zachránili múzejníci a stali sa súčasťou zbierok Kysuckého múzea v Čadci.

Okrem originálnych dokladov tradičnej kultúry obyvateľov Kysúc návštevníkov lákala i interaktívna časť výstavy s drevenými ornamentami rozličných tvarov, z ktorých si mohli zostaviť vlastné ozdobné kompozície. Na veľkoplošných magnetických tabuliach zasa farebnými kriedami a magnetkami realizovali svoje dekoratívne návrhy.

Osobitým vkladom do výstavy zo strany etnologickej Západoslovenského múzea Anety Vlčkovej, ktorá reinkstalaáciu v priestoroch trnavského múzea realizovala, bolo zostavenie špeciálneho manuálu k predmetom. Dôvodom jeho vytvorenia bol fakt, že väčšina prezentovaných predmetov sa v súčasnosti už nepoužíva a boli by pre viacerých návštevníkov, najmä mladších, záhadou. Zaujímavosťou si mohli konkrétny predmet v manuáli vyhľadať a dočítať sa, na čo sa v minulosti používal a z akej lokality pochádza. Výstava bola v priestoroch Západoslovenského múzea v Trnave prístupná do prvých júlových dní a v nasledujúcich mesiacoch ju budú obdivovať návštevníci Tekovského múzea v Leviciach.

A. Vlčková

Ateliér DOKA: ARCHITEKTÚRA 1992 – 2022

26. 1. – 26. 3. 2023

V januári bola v Západoslovenskom múzeu v Trnave sprístupnená dokumentárna výstava Ateliér D O K A : ARCHITEKTÚRA 1992 – 2022, ktorá predstavila tridsať rokov práce jedného z trnavských architektonických ateliérov výrazne sa podieľajúceho na trnavských projektoch. Ateliér bol založený v roku 1992 architektom Dušanom Dókom ako projektové združenie prevažne trnavských architektov. Ateliér nepretržite spolupracoval s vybranými inžinierskymi a odbornými profesiami. Za 30 rokov existencie sa v ňom vystriedalo viacero mladých i starších architektov ako stabilných

alebo hosťujúcich členov. Zadaná a projektové práce, ktoré riešil, boli výsledkom súťaží, ktorých sa ateliér zúčastňoval. Architekti sa venovali projektovaniu v oblasti urbanizmu, architektúry, interiéru a dizajnu. Pracovali na návrhoch od štúdií až po realizačné projekty a autorské dozory s dovedením stavieb až do užívania. Najviac realizácií stavieb ateliéru sa nachádza v centrálnej časti historického jadra mesta Trnava. Predmetom výstavy boli fotografie vybraných a ocenených realizovaných diel ateliéru. Ateliér v súčasnosti v zložení architektov Dušan Dóka a Christo Dóka pracuje na projektoch spojených s územím mesta Trnava.

S. Jurčová

Krajina krásy. Ornament očami detí

21. 4. - 30. 7. 2023

Projekt putovnej výstavy "Krajina krásy - slovenský ornament očami detí" je súčasťou celoslovenského školského projektu Ornamentálna mapa Slovenska. Ten je obsahom a formou multikultúrnym prierezovým projektom pre materské, základné a stredné školy a jeho hlavným subjektom je školská trieda. Cieľom

(Pokračovanie na str. 6)

výstavy bolo predstaviť slovenský ornament očami detí a upriamiť pozornosť verejnosti na tento základný prvok miestnej kultúry, ktorý sa vyvíjal tisíceročia a mal okrem estetickú aj sociálnu a ochrannú funkciu.

Partnerom projektu je Katedra etnológie a mimoeurópskych štúdií Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Múzeum Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši a Rečové centrum a arteterapie v Trnave. Výstava v Západoslovenskom múzeu v Trnave predstavila okrem ukážok detských prác celoslovenského projektu najmä výtvarné dielka detí z trnavských základných škôl – z výtvarného ateliéru SZŠ BESSST v Trnave a Základnej školy na Ulici Ivana Krasku v Trnave – Modranke. Odborným garantom projektu bol profesor Ladislav Lenovský a kurátorkou výstavy bola Adela Melišeková Dojčanová. Zámerom výstavy bolo zvýšiť kultúrne povedomie detí a mládeže - učiť ich úcte k životu - svojmu, svojich predkov aj budúcich potomkov. Učiť ich cítiť, myslieť, tvoriť a tešiť sa zo života. V Západoslovenskom múzeu nadviazala na výstavu Ornament zapožičanú z Kysuckého múzea v Čadci, ktorá prebiehala súčasne. Na vernisáži výstavy sa s hudobným programom predstavil Folklórny súbor Drienka zo Základnej školy Angely Merici z Trnavy.

S. Jurčová

Minerály Slovenska 10. 5. - 29. 2. 2024

Nová prírodovedná výstava pozostáva z fotografií minerálov Slovenska a zo vzoriek minerálov, ktoré sú vystavené vo vitrínach. Vystavené minerály pochádzajú zo známych i menej známych lokalít, v ktorých sa ťažilo v minulosti, no v súčasnosti z nich väčšina zanikla. Vystavené sú aj unikáty minerálov, ktoré boli prvýkrát popísané z územia Slovenska. Všetky predmety sú zo zbierkového fondu Západoslovenského múzea v Trnave. Autorom výstavy je múzejný geológ Miroslav Hornáček.

Územie Slovenska má pestrú geologickú stavbu, nachádzajú sa tu rôzne typy hornín, minerálov a rudných i nerudných nálezísk. Už v dávnej minulosti sa na území Slovenska robili prieskumné práce a ťažba drahých a farebných kovov, hlavne zlata, striebra a meď. Pri svetle olejových kahancov ponúkalo banské podzemie mnohým generáciám baníkov nezabudnuteľné scenérie pri pohľade na trblietajúce sa kryštály najrozmanitejších minerálov v dutinách rudných žíl. Baníci ich vynášali na povrch. Tak vznikali prvé mineralogické zbierky. Postupom času sa o minerály začali zaujímať aj odborníci, ktorí ich aj vedecky opísali. Vznikli ucelené kolekcie minerálov a hornín, ktoré vlastnili súkromní zberatelia a od nich sa neskôr dostali do vznikajúcich múzeí.

V období socializmu nastal na Slovensku prudký rozvoj baníctva a ťažby minerálov. Z tohto obdobia pochádzajú temer všetky veľké kolekcie minerálov. V súčasnosti je baníctvo na Slovensku v hlbokom útlme a nedá sa predpokladať, že by nastalo v budúcnosti zlepšenie. Napriek tomu sa ojedinele nájdu zaujímavé vzorky minerálov v činných kameňolomoch a pri stavebných výkopových prácach.

V Západoslovenskom múzeu v Trnave sa mineralogická zbierka začala systematicky budovať od roku 1985. Výstava Minerály Slovenska predstavuje výber z tejto mineralogickej zbierky, vystavené exponáty pochádzajú zo slovenských lokalít. Najzaujímavejšie sú minerály z Banskej Štiavnice a Hodruše, kolekcia zo sideritových ložísk z Nižnej Slanej, Rožňavy a Rudnianska, kolekcia

drevných opálov, minerálov z Malých Karpát i niektoré vzorky drahých kameňov – acháty, chalcedón a drahý opál. Sprievodným podujatím k výstave je jej prehliadka komentovaná autorom pre skupiny počas celého roka 2023 na objednávku.

M. Hornáček a S. Jurčová

Terče Spolku trnavských ostrostrelcov od 10. 5. 2023

Spolok trnavských ostrostrelcov bol jeden z najstarších spolkov v Trnave. Jeho činnosť je podložená archívnym materiálom od roku 1752 do roku 1891, potom zanikol. Strelnicu však mesto prenajímalo na činnosť iným spolkom až približne do polovice 20. storočia. Predmety a dokumenty ostrostreleckého spolku boli uschované v mestskom archíve, odkiaľ sa dostali do Múzea Františka Richarda Osvalda a časť predmetov prešla ako deponát do Západoslovenského múzea v Trnave, archiválne do Štátneho archívu v Trnave.

Kolekcia terčov je v múzeu dlhodobo vystavená na stenách popri schodiskách. Výstava Terče Spolku trnavských ostrostrelcov na prvej podeste múzea je informačným, obsahovým a kompozičným rozšírením existujúcej prezentácie terčov. Vystavené sú tak i ďalšie terče, ktoré návštevníci videli len krátko a príležitostne a tiež

terče, ktoré dalo múzeu v minulosti reštaurovať. Predmety sú doplnené informáciami a textami, rozšírené informácie sa pripravujú na QR kódy a budú preložené aj do anglického jazyka.

Výstava Terče Spolku trnavských ostrorelcov je rozšírením existujúcej prezentácie a je plánovaná na dlhšie obdobie, takže návštevníci ju najbližší rok určite v múzeuvidia.

S. Jurčová

SALÓN ZVUZS: 2023/2024 Ad Revidendum 16. 6. – 3. 9. 2023

Dňa 16.6. sa v Západoslovenskom múzeu uskutočnila vernisáž, ktorou sme otvorili výstavu Združenia výtvarných umelcov západného Slovenska s názvom Ad Revidendum. Aktuálne tak skrášuje priestory našich chodieb vyše 90 diel od 29 autorov. Združenie výtvarných umelcov západného Slovenska má za sebou dlhú tradíciu a niekoľko desiatok výstav. Tento rok oslaví svoje 33 narodeniny od registrácie prvých stanov. Do Západoslovenského múzea sa aktu-

álne vracia po dvoch rokoch od výstavy s názvom Revenancie. Predsedom ZVUZS je výtvarník Róbert Viktor Němeček, ktorý je zároveň jedným z vystavujúcich autorov. Hneď na úvod pri vstupe na druhé poschodie môže návštevník pozorovať rôzne diela dekoratívneho i abstraktného rázu, od textilných prác až po klasickú maľbu na plátno. Súčasťou inštalácie sú tiež portréty, figurálna tvorba, diela s motívmi prírody ale aj stvárnenia vlastného snového sveta. Celková rozmanitosť tvorby tak spĺňa svoj hlavný účel a to predstaviť aktuálnu tvorbu členov v celom diapazóne použitých techník a umeleckých žánrov. Medzi vystavujúcimi autormi sú už overené mená ale aj nové tváre. Najväčším počtom maliar-

ských prác a aj keramikou pracou prispela Juliana Hadvigová-Vadkertí, ktorá svojim keramickým glazovaným obrazom Primavera vzdala hold veľikánovi renesančného umenia, Sandrovi Botticellimu. Zaujímavým úkazom je aj Roman Turcel, ktorého akrylové maľby predstavujú bravúrne zvládnuté mužské figúry s prvkami street artu. Do tretice spomeňme ešte Umelecké gymnastky od Jozefa Chrenu. Ide o akrylové maľby, ktoré sa môžu v prvom pláne javiť ako abstraktná spleť tvarov. Pri bližšom pohľade však objavíme siluety žien, ktoré sú akoby rozfázované vo svojich gymnastic-

kých úkonoch. Autor tak dokázal v jednom diele skĺbiť abstraktný jazyk s ľudskou figúrou a zachytením pohybu. Tieto príklady sú len malou ukázkou talentu a umeleckej invencie, s akou pracujú členovia združenia a aktuálne vystavujúci umelci. Všetky výtvarné diela si máte možnosť pozrieť do 3. septembra 2023 v priestoroch Západoslovenského múzea v Trnave.

D. Štrbo

100 / Sto rokov FCST 26. 5. – 19. 11. 2023

V Trnave tento rok oslavujeme storočnicu organizovaného futbalu. Západoslovenské múzeum, Trnavský samosprávny kraj a FC Spartak Trnava k tejto príležitosti pripravili výstavu s názvom 100 / Sto rokov FCST. Zaujímavosťou na nej nájdete informačné panely s textami a fotografiami z histórie trnavského futbalu až po najnovší zisk slovenského pohára 1. mája 2023. Výstava je doplnená pamätnými a zberateľskými predmetmi, ako sú odznaky, vlajočky, knihy s podpismi hráčov či funkcionárov, bulletin, fotografie

(Pokračovanie na str. 8)

s podpismi a podobne, dokonca aj konfety z osláv majstrovského titulu z roku 2018. FC Spartak Trnava nám zapožičal

predmety z víťazného finále slovenského pohára zo sezóny 2021/2022, a to loptu s podpismi hráčov, podpísaný dres

strelca víťazného gólu Dyjana Azeveda a jednu medailu. Vystavený máme aj dres s podpisom Martina Škrтеля

a jeho kopačky. Pre návštevníkov sme pripravili aj multi-mediálnu prezentáciu – na obrazovke vo výstavných priestoroch sú premietané šoty z histórie FC Spartak Trnava. V piatok 26. mája sa uskutočnila slávnostná vernisáž, na ktorú Spartak zapožičal svoju najnovšiu trofej – slovenský pohár Slovnaft cup, s ktorým sa mohli návštevníci odfotiť. Autormi výstavy sú Matej Krnáč a Milan Ševčík. Výstava potrvá do 19. novembra 2023.

M. Ševčík

Boli u nás

Trnavské osvetové stredisko v spolupráci s múzeom každoročne organizuje dve veľké výstavy. Trnavská paleta je súťažnou prehliadkou amatérskych výtvarníkov z okresov Trnava, Piešťany a Hlohovec a tento rok sa konala od 10. 2. do 27. 3. Trnavský objektív je súťažnou prehliadkou amatérskych fotografov z okresov Trnava, Piešťany a Hlohovec a tento rok sa výstava konala od 20. 4. do 29. 5. Oboch výstav sa zúčastňujú neprofesionálni súťažiaci, ktorí majú spomínané aktivity ako koníček. Obe súťaže sú postupové, ocenené diela postupujú na krajské kolá.

pre vedeckú, umeleckú a edičnú činnosť Trnavskej univerzity profesora Vladimíra Rábika a prodekanke Filozofickej fakulty TU doc. Zuzany Lopatkovej.

Hollého pamätník je súťaž v prednese poézie a prózy a Trnavské osvetové stredisko každoročne organizuje jej mestské a regionálne kolá v koncertnej sále Západoslovenského múzea v Trnave. Tento rok sme privítali

V pondelok 20. februára sme u nás privítali vzácnu návštevu rektora z Pápežského slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme otca Pavla Zvaru v sprievode prorektora

tali jeho účastníkov – žiakov a študentov základných a stredných škôl spolu so svojimi pedagógmi v dňoch 7. – 8. 3., 14. – 15. 3., 21. – 23. 3. a 3. – 5. 5. 2023. Zo súťaže si mnohí účastníci odniesli ocenenia a postup do vyššieho kola.

Dňa 29. marca 2023 sme privítali v Západoslovenskom múzeu vzácnu návštevu - veľvyslancu Slovinskej republiky pána Stanislava Raščana. Výsledkom rokovaní bude aj výstava Slovensko-slovinská dimenzia, ktorú budú mať návštevníci možnosť vidieť od novembra 2024. Výstava má umelecký aj náučný charakter. Prezentované budú zaujímavé výtvarné diela či etnologické exponáty doplnené podrobnými textovými materiálmi v slovenčine, slovinčine aj angličtine.

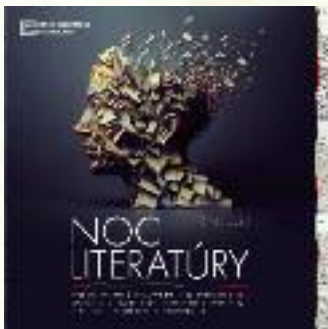
Dňa 26. apríla sa v koncertnej sále Západoslovenského múzea v Trnave zišla

spoločnosť pamiatkarov na slávnostnom 15. ročníku odovzdávania Ceny Pamiatkového úradu SR za rok 2023. Ocenenie, ktoré je symbolickým uznaním dlhoročného úsilia jednotlivcov pôsobiacich v oblasti ochrany pamiatkového fondu na Slovensku, nesie meno zakladajúcej osobnosti bádania o výtvarnom umení na Slovensku historičky umenia Alžbety Güntherovej-Mayerovej. Podujatie sa konalo pri príležitosti Medzinárodného dňa pamia-

tok a historických sídel. Z jedenástich nominovaných osobností vybrala odborná komisia Vieru Dvořákovú, Máriu Lamiovú-Schmiedlovú, Evu Semanovú a in memoriam Halinu Mojžišiovú.

Aj tento rok sa konalo podujatie Noc literatúry, do ktorého bolo zapojené aj Západoslonské múzeum v Trnave. Čítanie začalo o 18,00 v Knižnici Juraja Fándlyho, kde prečítal herec Vladimír Jedľovský ukážku z knihy Pascala Merciera Pearlmannovo mlčanie. V Múzeu knižnej kultúry prečítal o 19,00 ukážku z knihy Stanislava Rakúsa Lútostivosť herec Tomáš Mosný. Podujatie ukončila herečka Silvia Soldanová o 20,00

ukážkou z knihy Krisztiny Tóth Pixel v Kultúrnom centre Malý Berlín v Trnave na Štefánikovej ulici.

Západoslonské múzeum v Trnave sa dňa 20. mája 2023 zapojilo do podujatia Trnavský rínek, ktoré oslavovalo 10. výročie. Návštevníkov ríunku sprevádzali naši zamestnanci v dopoludňajších hodinách v expozíciách Domu hudby Mikuláša Schneidera-Trnavského a Múzea knižnej kultúry.

Už tradične sa v júni odovzdávajú ceny v koncertnej sále múzea za najlepšie ekologické činy. Aj tento rok odovzdal župan TTSK Jozef Viskupič ocenenia Ekologický čin roka za najlepšie projekty v kraji zamerané na ochranu životného prostredia ako aj na zvyšovanie povedomia o ekologicky udržateľnom spôsobe života.

V dňoch 21. a 22. 6. 2023 sa na UCM v Trnave konalo medzinárodné vedecké sympóziu zamerané na problematiku Slovákov a Čechov v zahraničí, ktorého sa zúčastnilo 16 pozvaných hostí z USA, Kanady, Argentíny, Českej

republiky a Slovenska. Sympóziu bolo súčasťou projektu APVV 20-0263 Aktuálne kultúrotvorné, identifikačné a revitalizačné procesy v prostredí etnických minorít: Slováci a Argentína a Kanade. Súčasťou programu bola návšteva Západoslonského múzea v Trnave spojená s prehliadkou, ktorej sa zúčastnil aj viceprezident National Czech and Slovak Museum and Library (Cedar Rapids, Iowa, USA) Dr. Dalibor Mikuláš, emeritný profesor slovenských dejín a kultúry na University of Ottawa (Ottawa, Kanada) prof. Marián Mark Stolarik, člen predsedníctva Sloven-

ského kultúrneho spolku v Buenos Aires (Buenos Aires, Argentína) César Mangiaterra, ďalej prof. Peter Žeňuch zo SÚJS SAV, doktorandka na Katedre etnológie a mimo-európskych štúdií FF UCM v Trnave, Mgr. Michaela Grznárová a organizátor a predseda vedeckého výboru sympózia, prof. Ladislav Lenovský z tej istej katedry. Hostí privítala a sprevádzala riaditeľka múzea, doc. Martina Bocánová. V rámci stretnutia diskutovala o možných spôsoboch spolupráce medzi jednotlivými inštitúciami.

M. Bocánová a S. Jurčová

Etnológ a múzeum - Konferencia

XXVI. ročník konferencie Etnológ a múzeum, ktorý bude venovaný téme Trhy a jarmoky sa uskutoční v dňoch 19. – 21. septembra 2023 v Západoslonskom múzeu v Trnave.

Usporiadateľmi sú Západoslonské múzeum v Trnave, Etnologická komisia Zväzu múzeí na Slovensku, Zväz múzeí na Slovensku a Národopisná spoločnosť Slovenska.

Trhy a jarmoky boli vždy dôležitou súčasťou života miest od stredoveku. Neboli len priestorom pre predaj produktov domácej výroby, importu z blízkeho okolia, ale i vzácných a exkluzívnych tovarov zo vzdialených krajín. Trhy a jarmoky boli aj súčasťou spoločenského života, boli formotvorným prv-

kom a impulzom pre zmeny v odievaní, stolovaní a stravovaní, vybavenia domácností a podobne. Trhové mestá profitovali z práva skladu a výberu cla. Trhy a jarmoky formovali význam miest a životnú úroveň jeho obyvateľov. Termíny výročných jarmokov určoval panovník výsadnými listinami, čo

doďavalo dôležitosť niektorým mestám. V múzeách na Slovensku sa nachádza bohatý fond predmetov dokumentujúci remeselnú činnosť a obchodovanie, existenciu a význam cechov v istých lokalitách. V depozitároch múzeí sa nachádzajú aj doklady obchodovania s importovaným tovarom, ktorý sa na

našom území nevyrábal. Konferencia poskytuje možnosť prezentovať odbornú, vedecko-výskumnú, zbierkotvornú a prezentačnú činnosť zameranú na danú tému. Vydaný zborník bude súborom odborných výstupov vedeckých pracovníkov prihlásených na konferenciu.

M. Bocánová

Vydali sme publikáciu 16. storočie slovom a obrazom

Tento projekt finančne podporil

Západoslovenské múzeum a Trnavský samosprávny kraj koncom minulého roka vydali novú publikáciu Šestnásť storočie slovom a obrazom s podnázvom Sprievodca 16. storočím so zameraním na knižnú kultúru. Ide o knihu určenú odbornej aj širokej verejnosti, najmä návštevníkom múzea so záujmom o dejiny knižnej kultúry, ktorá je bohaty ilustrovaná dobovými grafikami a fotografiami rôznych predmetov. Vizuál je poňatý formou kníh 16. storočia, čiže každá kapitola začína drevorezovou výzdobou (vlysom), iniciálou (veľkým zdobeným písmenom) a končí grafikou (vineťou). Autorom je knihovedec a kurátor historickej knižnice múzea Milan Ševčík.

Kniha obsahuje úvodné kapitoly o histórii s názvom

Svetové politické dejiny a Zámorské objavy. V rámci politických dejín sa čitateľ stretne s podkapitolami Reformácia a protireformácia, Mikuláš Oláh či so stručnými informáciami o dvoch azda najdôležitejších knihách danej doby, ktorými boli Index zakázaných kníh a Kladivo na čarodejnice. Nasleduje kapitola o dobovom Uhorsku venovaná protitureckým bojom, našim panovníkom, uhorskej šľachte a jej konfliktom s mestami, remeslám a cechom. Potom sa čitateľ dostáva ku kultúre. Tá tvorí hlavnú časť publikácie s obsiahlymi kapitolami Kultúra či Kníhtlač. V kapitole o kultúre sa čitatelia dozvedia informácie o humanizme a renesancii na našom území, vede a technike v Uhorsku, prvých Uhorských mapách, renesančnej kultúre a literárnom humanizme vo svete aj u nás, školstve na území dnešného Slovenska vrátane Trnavy a o knižniciach v Európe, Uhorsku a detailnejšie aj v Trnave. Kapitola je doplnená o zaujímavé bohaty ilustrované knihy 16. storočia a ich ukážky. Ďalšia kapitola s názvom Kníhtlač prezentuje

vývoj tejto technológie vo svete od Ázie, cez Gutenberga až po prvé tlačiarne 16. storočia na území dnešného Slovenska vrátane Trnavy. Venuje sa aj technológii tlače, výrobe kníh (ako sa robila sadzba, ako sa vyrábali písmeňná, čo je to tlačiarenský signet) a materiálom, ktoré boli používané (výroba pergamenu a papiera). Informuje aj o knižných ilustráciách a knižných väzbách. Posledné dve kapitoly sú venované tlačiam 16. storočia, nachádzajúcim sa v zbierkach Západoslovenského múzea v Trnave. V časti Ukážky tlačí z fondu Západoslovenského múzea autor na asi 100 stranách predstavuje najzaujímavejšie knihy z danej zbierky a v stručnosti oboznamuje čitateľov o jednotlivých autoroch a obsahoch ich diel. Doplnená je fotografiami a digitálnymi kópiami titulných listov, zdobených pôvodných kožených väzieb či ilustrácií. Posledná kapitola obsahuje kompletne a revidované bibliografické záznamy tlačí 16. storočia vo fonde Západoslovenského múzea. Počas tejto práce autor identifikoval aj jednu knihu, vydanú

v Nemecku, ktorú neeviduje ani nemecký katalóg tlačí 16. storočia VD16, čiže v múzeu sa nachádza svetový unikát.

Slávnostný krst knihy sa uskutočnil v rámci podujatia Noc múzeí a galérií 13. mája t. r. Pani riaditeľka múzea doc. PhDr. Martina Bocánová, PhD. publikáciu pokrstila kovovými písmenkami zo starej tlačiarne.

Vydanie publikácie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. Knihu si môžete zakúpiť v našom múzeu za cenu 35,- € alebo mailom: ohrablova.viera@zsmuzeum.sk.

M. Ševčík

Pripravujeme

V druhej polovici roka 2023 chystá Západoslovenské múzeum v Trnave vlastnú odbornú konferenciu s názvom Sakrálné pamiatky na Slovensku. Cieľom konferencie je zmapovanie sakrálnych pamiatok rôznych konfesíí v depozitároch slovenských múzeí a galérií, ale aj vo verejnom priestore.

Konferencia je zameraná na sakrálnu, kultovú a rituálnu predmetu kolektívnej alebo súkromnej úcty spojené s motívom devócie, ktoré tvoria podstatnú časť zbierkového fondu slovenských múzeí a galérií. S prihliadnutím na skutočnosť, že väčšina múzeí a galérií uchováva fondy, ktoré

sa vzťahujú na majoritné kresťanské náboženstvo, dostatočný priestor dostávajú aj špecializované fondy so zameraním na menšinové konfesie. Vedecká časť by mala byť vyvážená umeleckým pohľadom – sakrálnu motívy vo výtvarnom umení, či literatúre. Okruh tém:

- textilie (ornáty, sakrálnu antependiá, baldachýny, prehozy, obrusy)
- kláštorné práce
- zobrazovanie svätých, patrónov (alebo donátorov) v ikonografii
- židovské alebo orientálne zbierky
- rituálne alebo obradné predmety (obradné kalichy, monštrancie, kadidlá, krsiteľnice)

- zobrazovanie devócie vo fotografii a v maľbe
- knižná grafika
- drobné sakrálnu stavby (prícestné kríže, kaplnky, sochy,

krížové cesty a pod.) Konferencia bude vyhlásená 24. júla 2023 a uskutoční sa 20. októbra 2023

L. Duchoňová

Drobnosti z múzea

● V mesiacoch február – jún 2023 sme uverejnili na FB (facebooku) 10 príspevkov v rámci formátov Fotka na stredu a Piatkové čítanie.

Fotka na stredu:

22. 2. Fotografia členov kapeľy Trnavského spolku vojenských veteránov (Jurčová)
29. 3. Módny dom v Trnave (Jurčová)
19. 4. Vták roka Murárik červenokrídly (Šestáková)
24. 5. Spartak Trnava (Ševčík)
21. 6. Automobily v čase prvej Československej republiky v Trnave (Jurčová)

Piatkové čítanie:

17. 2. Havran čierny (Šestáková)
24. 3. Nikephoros Kallistos Xanthopoulos z Konštantínopola (Ševčík)
7. 4. Pašiový cyklus v maľbe na skle (Vlčková)
28. 5. Kniha Tripartita (Ševčík)

30. 6. Gróf Jozef Saryusz Zamoyski (Duchoňová)

Novinky v múzeu:

● Naš kolektív rozšíril od 15. marca 2023 nový fotograf Martin Jakabovič. Jeho prácu bude verejnou vidieť najmä na propagačných materiáloch múzea a na zverejňovaných fotografiách z podujatí a zo života v našej inštitúcii.

● Dňa 31. marca 2023 odišla do dôchodku naša dlhoročná kolegyňa – personalistka a mzdarčka Eva Slobodová. Od 1. apríla 2023 nastúpila na jej miesto nová posila Mária Marekovičová.

● Dňa 19. 4. sa v študovni múzea uskutočnila prednáška na tému Knižná kultúra. Autorom bol kurátor našej historickej knižnice, knihovedec Milan Ševčík.

● Adriana Takáčová v máji úspešne ukončila skúškou kurz múzejnej pedagogiky organizovaný SNM v Bratislave.

● V utorok 20. júna 2023 popoludní zasadala v koncertnej sále múzea Vedecká rada, ktorá zhodnotila plnenie a výstupy vedecko-výskumných projektov odborných zamestnancov múzea.

● Koncom júna 2023 sme interaktívnu časť etnografickej expozície, v ktorej si návštevníci môžu vyskúšať časť tradičného odevu trnavského regiónu, obohatili o dva mužské klobúky. Nové rekvizity pre nich vytvorila klobučníčka Katarína Žgančíková z Trnavy podľa dobových originálov a za použitia pôvodných drevených foriem klobučníka Rodera, ktoré má vo

svojom ateliéri. Klobúky sú vyrobené zo súkna čiernej farby s okrúhrou strieškou lemovanou čiernou stuhou a nízko vyhnutým okrajom, aké v minulosti nosievali mládenčiaci a muži vo viac ako dvesto obciach na okolí Trnavy.

● Účasť na externých podujatiach s príspevkom:

Simona Jurčová: Spolky v Trnave. Kolokvium Komunita, rodina, spoločnosť. Organizovala Katedra histórie FF TU v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave, 23. 2. 2023

Andrej Sabov: Rímske lampy v zbierkach Západoslovenského múzea v Trnave. Kolokvium Spod depozitárneho prachu v SNM - Archeologickom múzeu, 24. 5. 2023

S. Jurčová

Vzdelávacie aktivity

Okrem návštevy expozícií a výstav s výkladom pre školy Západoslovenské múzeum ponúka vzdelávacie podujatia:

● **Škola ľudových remesiel 2023** - 14. ročník kurzov pre verejnosť, v druhom polroku 2023 ešte budú:

- **Hrnčiarstvo** pod vedením Róberta Šťastného, júl 2023

- **Suché plstenie** pod vedením Jarmily Rybánskej, september 2023

- **Zdobenie medovníkov** pod vedením pani Dočekalovej, december 2023

● **Predvianočná dielňa v rámci podujatia Advent v múzeu**

- Nedeľa 3. 12. 2023 – výroba sviečok z prírodného vosku

● **Cyklus prednášok 2023**

(na objednanie)

1. **Etnografia** - materiálna kultúra trnavského vidieka (október 2023), Aneta Vlčková v hlavnej budove ZSM

2. **Štefan Cyril Parrák** - neobyčajný Trnavčan a jeho zbier-

ka (december 2023), Aneta Vlčková v hlavnej budove ZSM

3. **Klarisky v Trnave** (Noc v múzeu 2023), Lucia Duchoňová v hlavnej budove ZSM

4. **Práca s prameňmi** (6. marec 2023), Matej Krnáč v hlavnej budove ZSM

5. **Trnava a okolie v dobe rímskej** (október 2023), Andrej Sabov v hlavnej budove ZSM

6. **Zachránené poklady** (marec/apríl 2023), Milan Ševčík

7. **Minerály Slovenska** (komentovaný sprievod k novej výstave od 10. mája 2023), Miroslav Hornáček v hlavnej budove ZSM

8. **Pavúky v zbierkach ZsM**, Anna Šestáková v hlavnej budove ZSM

9. **Prechádzka po starej Trnave** prostredníctvom fotografií. Komentovaná prezentácia fotografií, Simona Jurčová v hlavnej budove ZsM

10. **Umelecké slohy** – prehľad

pre študentov, Dominik Štrbo v hlavnej budove ZSM

● **Tvorivé dielne 2023**

(na objednanie)

1. **Veselé zvieratká.** Tvorenie z farebného papiera. Dielňa pre deti MŠ a 1. roč. ZŠ

2. **Sova.** Tvorenie z farebného papiera. Dielňa pre I. stupeň ZŠ – 1. – 4. trieda

3. **Pletence.** Stará technika spleťovania farebných bavlniek. Výroba náramku, ozdoby, šnúrok. Dielňa pre II. stupeň ZŠ

4. **Záložky do knihy.** Dielňa pre I. stupeň ZŠ – 1. – 4. trieda v Múzeu knižnej kultúry

Kráľovská koruna (MYSTERIO)

hra pre skupiny alebo rodiny s deťmi za cenu vstupného do múzea

Kontakt a objednávky

+421 33 5512 913

lektorske.zsm@gmail.com

www.zsmuzeum.sk

FB Západoslovenské múzeum

Novinka

Západoslovenské múzeum v Trnave pripravilo Sprievodcu po múzeu v Braillovom písme pre zdravotne znevýhodnených návštevníkov – nevidiacich a slabozrakých. Súčasťou nových expozícií a výstav sú zároveň aj haptické prvky – predmety, ktoré sa dajú vziať do rúk a spoznávať tak ich tvar a materiál, z ktorého sú vyrobené. V rámci spolupráce s návštevníkmi múzeom

pripravilo tvorivé dielne na objednanie pre tých, ktorí sa nechcú predmetov len dotýkať, ale chcú si niečo sami vyrobiť. Sprievodca v Braillovom písme je pripravený pre návštevníkov vo všetkých troch budovách múzea – v budove na Múzejnom námestí č. 3, v Múzeu knižnej kultúry aj v expozíciách v Dome hudby Mikuláša Schneidra-Trnavského.

S. Jurčová

Informácie

ZÁPADOSLOVENSKÉ MÚZEUM V TRNAVE Múzejné námestie 3

Otváracie hodiny:

Ut – Pia 8,00 – 17,00
So - Ne 11,00 – 17,00
V pondelok zatvorené

DOM HUDBY MIKULÁŠA SCHNEIDERA TRNAVSKÉHO Ul. Mikuláša Schneidera Trnavského 5, Tmava

(budova prístupná aj pre
imobilných návštevníkov)

Letná prevádzka

od 1. marca do 31. októbra

Ut - Pia 8,30 – 12,30
vstup na objednanie

Ut - Pia 13,00 – 14,30
prítomný lektor

So - Ne 11,00 – 17,00
vopred objednané skupiny
nad 10 návštevníkov

MÚZEUM KNIŽNEJ KULTÚRY Námestie sv. Mikuláša 10

Letná prevádzka

od 1. marca do 31. októbra

Ut - Pia 8,30 – 12,30
prítomný lektor

Ut - Pia 13,00 – 14,30
vstup na objednanie

So - Ne 11,00 – 17,00
vopred objednané skupiny
nad 10 návštevníkov

OBJEDNÁVKY:
033/ 551 29 13

KONTAKTY:
zsmuzeum@zupa-tt.sk
www.zsmuzeum.sk

Facebook:
Západoslovenské múzeum
Instagram:
Západoslovenské múzeum

Fotografovanie a filmovanie svadieb

Na vybratých miestach interiéru a exteriérov Západoslovenského múzea v Trnave je možné snímať svadby. Potrebné informácie nájdú záujemcovia na internetovej stránke múzea.

V záložke Služby/Fotografovanie a filmovanie je zverejnený cenník a žiadatelia si môžu stiahnuť tlačivo Žiadosť na snímanie svadby, vyplníť ho a mailom zaslať na adresu múzea zsmuzeum@zupa-tt.sk alebo priniesť podpísané osobne do múzea.

Knižnica Západoslovenského múzea v Trnave

Príručná knižnica múzea je špeciálna a odborná knižnica určená len na prezenčné štúdium. Poskytuje knižničné a informačné služby interným a externým používateľom a bádateľom. Primárne je vybudovaná od počiatku múzea pre potreby odborných zamest-

nancov. Od roku 2002 slúži verejnosti, obsahuje vyše 22000 knižných jednotiek.

Otváracie hodiny študovne

pondelok – piatok:

10,00 – 12,00

13,00 – 15,00

telefón študovňa

033/5917345

mobil na knižničku:

+421 902611327

e-mail knižnice:

kniznica.zsm@gmail.com

Pre bádateľov

Na internetovej stránke múzea sú v záložke Služby zverejnené informácie pre bádateľov, v pdf formáte je dostupný text bádateľského poriadku a cenník.

Záujemca o bádanie vo fondoch Západoslovenského múzea v Trnave mailom oznámi základné údaje: meno a priezvisko, názov vysielajúcej organizácie, účel bádania (publikačný, prezentačný,

študijný a pod.), predmet, resp. tému bádania a kontakt alebo použije tlačivo Bádateľský list z internetovej stránky a po vyplnení ho zašle na adresu múzea.

Žiadosť bádateľa posúdi riaditeľka múzea a pridelí ju kompetentnému odbornému pracovníkovi. Žiadateľ ďalej komunikuje s odborným pracovníkom, ktorý požiadavku na bádanie vybavuje.

Telefón: 033/5512913

Západoslovenské múzeum ● Múzejné noviny vydáva raz za polrok Západoslovenské múzeum v Trnave, zriaďovateľom ktorého je Trnavský samosprávny kraj ● Redakčná rada: šéfredaktorka: Doc. PhDr. Martina Bocánová, PhD. ● Výkonná redaktorka: PaedDr. Simona Jurčová ● Členovia: Mgr. Lucia Duchoňová, Mgr. Aneta Vlčková, Mgr. Milan Ševčík, Mgr. Andrej Sabov ● Autori fotografií: Martin Jakobovič, Mária Kuššová, Simona Jurčová, Adriána Takáčová, Milan Ševčík ● Texty neprešli jazykovou úpravou ● Grafická úprava a tlač: Kon-press ● ISSN 2453-9686